

καν μικρό· στη δική μου τὴ μνήμη ἔμεινε καὶ θὰ μείνει γιατί· εἴταν ἡ πρώτη ἀφορμὴ ν' ἀκούω μὲ δυοπιστία τὸνομα τοῦ φιλελεύτερου ἀπὸ χεῖλη Πρωθυπουργικὰ ἢ βουλευτικὰ. Ἄς εἶναι! Συζήτηση γιὰ τὸ χαρακτηριστὴ τῆς Συνέλευσης — ἀν εἴταν δηλ. ἀναθεωρητικὴ ἢ συνταχτικὴ δὲν εἶχαμε μεγάλη αὐτὴ τὴ φορὰ· θάλεγα παρὰ λίγο σπουδαία — μὰ σπουδαία δὲν εἴταν οὔτε ἡ πρώτη· εἴταν κ' ἐκείνη πέρα πέρα μακαρονίστικη γιατί· ἔσας ἡ πλειονοψηφία δὲν ἤθελε νὰ μεταβάλλει παρὰ μόνο ὠρισμένες διατάξεις, δὲν ὠφελοῦσε τίποτε νὰ τῆς ἀποδείξει κανένας πὼς **μποροῦσε** νὰ τὸ κάμει. Ὅπως κ' ἂ λέγονταν ἡ Συνέλευση — ἓνα εἶναι βέβαιον, πὼς ἀντιπροσώπευε τὸν κυρίαρχον λαὸν μὲ τὴν ἐντολὴ νάκολουθῆσαι τὸ Βενιζέλο, πὼς ἐπομένως ἀν ὁ Βενιζέλος ἤθελε μποροῦσε νάλλάξει **δλόκληρον τὸ Σύνταγμα**. Μὰ δὲν τὸ θέλησε κ' ἔτσι ἡ Ἀναθεώρηση περιορίστηκε σὲ ὠρισμένα μόνο ἄρθρα. Ρίχνοντας τώρα τὸ βλέμμα στὸ ἀναθεωρημένο Σύνταγμα, οὔτε τίς μεταβολὰς βρισκόμεναι τέτοιαις πού νὰ δικαιολογῶν τὰ ἔξοδα καὶ τίς φασαρίες τῆς Διπλῆς Βουλῆς, οὔτε βέβαιον μποροῦμε φιλελεύτεροι ἔμεναι (ὄχι μόνο στὸ νομικόν, μὰ καὶ στὸ πρᾶγμα) νὰ ἐπαινέσουμε τίς ἀνελεύτερες μετ' ὁλῆς πού ἔφερε στὸ Σύνταγμα τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευτέρων! Προστάτεψε ὁμολογουμένως τὸ νέο Σύνταγμα τὴν προσωπικὴ ἐλευθερία ἀπὸ παράνομαις κατακρατήσεσι, προστάτεψε τοὺς ὑπαλλήλους, κἀνοντάς τους μόνιμους, ἔριξε στὸ Κράτος τὰ βάρη γιὰ τὴ στοιχειώδη ἐκπαιδεύση, περιώρισε τὴν πλουτοκρατικὴ ἐπιρροήν, ἀπαγορεύοντας τὸ νὰ εἶναι κανένας βουλευτὴς μαζὶ καὶ Διευθυντὴς ἢ ἑμμισθὸς νομικὸς σύμβουλος ἢ ὑπάλληλος σὲ προνομιστικὰς ἐταιρίαις ἢ ἐπιχειρήσεσι, τέλος ἐξοφάλλισε τὴν ἀμερόληπτην ἐξέλεξιν τῶν ἐκλογῶν καὶ βάλθηκε νὰ κάμει πῶς ταχτικῶς στίς συνεδριάσεις τοὺς βουλευτάς. Τὸ νέο ἄρθρον γιὰ τὴν ἀναθεώρηση μποροῦσε ὅμως καὶ νὰ λείψει ἀφοῦ τὰ πρᾶγματα τὸ ἀπόδειξαν πὼς εἶναι ἀνεπίσημα νὰ περιορίζῃ ὁ κυρίαρχος λαὸς τὸν κυρίαρχον λαόν, γιατί· μπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ καλύψει κάθε παράβαση μιᾶς συνταγματικῆς διατάξεως. Ἀφίνοντας τώρα κατὰ μέρος τὸ τί μποροῦσε νὰ μεταβληθῆι καὶ δὲν ἔγινε, ἀναφέρουμε πρῶτα τὸ μεγαλύτερον λεκὲ τοῦ νέου Συντάγματος τὸ ἄρθρον 107, ἔπειτα τὴ διατάξιν γιὰ τὴν ἀπαρτία πού μπορεῖ νὰ ἔχουμε καμμὴ φορὰ δυὸ Βουλὰς μὲ τὴν ἴδια ἀξίωσιν τῆς νομιμότητος, τὴν καθιέρωσιν παρασκευαστικοῦ σώματος (Συμβ. Ἐπικρατίας) πού δείχνει πὼς οἱ Κυβερνήτες μας δὲν ἔχουν χαμπάρι γιὰ τὸ πὼς γίνονται οἱ νόμοι γιὰ τὸ πῶς ὁ νόμος εἶναι μὴ ἀπόφαση μέσα σὲ ἀλληλεσχυκρούμενα συμφέροντα (τὴν ἴδια πλάνην ἔδειξε ἡ κυ-

βέρνηση παίρνοντας μερικὸς «καλοῦς» νομικοὺς μὲ διαφορετικὰς ἀντιλήψεις, τοὺς περισσότερους χωρὶς καμμὴ κοινωνικὴ μόρφωση καὶ βάζοντάς τους νὰ φτιάσουν κώδικας!) τέλος τὴ διατάξιν γιὰ τὸ ἀμετάφραστο τῶν Γραφῶν πού δείχνει πὼς ἡ Κυβέρνηση βρίσκει πολὺ σωστὸ τὸ ὅτι κατάντησέ ἡ θρησκεία σὲ λατρεία, σὲ τύπον ἀπλὸν καὶ τὸ βρίσκει πεφτιστὸ νὰ διαβάσει ὁ κόσμος τίς Γραφὰς γιὰ νὰ μάθει τί πιστεύει, γιὰ ν' ἀποχτήσῃ θρησκείαν (ἀν ἔχει ἀνάγκη) πού σήμερον δὲν ἔχει.

Τέτοια εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ νέου Συντάγματος· τὸ ἴδιο γροθοκόπημα βρισκόμεναι στὴ νομοθετικὴ ἐργασία τῆς Συνέλευσης· μερικὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια μόλις κατώρθωσαν νὰ περάσουν, σὲ πολλὰ σημεῖα κουτσουρεμένα, ὥρες ἐργασίας δὲν τόλμησε ἡ Κυβέρνηση νὰ ὀρίσει, στὸ Συμβούλιον τῆς ἐργασίας βάζουν ἓνα Νεγρεπόντη, κ' ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἀφίνει νὰ ὀριθῆι νόμιμη προθεσμία πού νὰ εἰδοποιεῖ ὁ ἐργοδότης τὸν ἐργολήπτην προτοῦ λύσει τὴ σύμβασιν! Ἐλαττώνεται ὁ δασμὸς τῆς ἱμάχου, φορολογεῖται τὸ εἰσόδημα, μὰ γιὰ νὰ μὴν κακοφανεῖ στοὺς κύριους πλουτοκράτας παραγγέλλονται οἱ ἔφοροι νὰ μὴν ἐφαρμόζουν αὐστηρὰ τὸ νόμον, ἀλλὰ νὰ περιοριστοῦν σὲ ἀπλὴς ἐνδείξεις γιὰ νὰ ἔρῃσιν τὸ φορολογούμενον εἰσόδημα. Οἱ πανεπιστημιακοὶ νόμοι ἀμελέτητοι, γραμμένοι ἐπιτόλαια εἶχαν κ' ἄλλαις ἁμαρτίαις γιατί· δημοσιεῖτηκαν κ' ἄρχισαν νὰ ἰσχύουν σὲ διάφορες μέρας — ὥστε νὰ εἶναι ἄκυροι ὅλοι οἱ διορισμοὶ πού θὰ γίνων στὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἀπ' τὴν Κυβέρνησιν. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια, τὰ πρῶτα πού ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλῃ ἡ Κυβέρνηση ἀν εἴθερε καλὰ τί ζήτοῦσε, ἀν εἶχε πραγματικὸν πρόγραμμα φιλελεύτερον, ὑποβλήθησαν τὴν τελευταία ὥρα γιὰ λούσον χωρὶς καμμὴ διάθεσιν νὰ ψηφιστοῦν, γιατί· ἄλλως τε τέτοια κουρέλια δὲν μποροῦσαν νάχουν σοβαρὴ ἀξίωσιν νὰ γίνων ἀναμωφωτικοὶ νόμοι! Μένουν μερικοὶ δικαστικοὶ νόμοι πού ἔχουν κάποια ἀξία γιατί· ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔνας ἀπ' τοὺς καλύτερους δικηγόρους μας εἶχε καταλάβει ἀπ' τὴν πράξιν μερικὰς ἐλλείψεις πού εἴταν ἀναγκαῖον νὰ διορθωθοῦν· μὰ κ' ἐκεῖ ὁ νόμος τῶν φυλακῶν φαίνεται πολὺ λίγο μελετημένος — καὶ τὰ δυὸ σπουδαία νομοσχέδια τοῦ τύπου καὶ τῆς χαρτοπαιξίας ἔμειναν ἀψηφιστά. Γιὰ τὸ νόμον τῶν κοινοτήτων γράψαμε σὲ προηγούμενον φύλλον τὴ γνώμη μας — καὶ τελευταία ὁ νόμος γιὰ τὴ σύνθεσιν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ φαίνεται πραγματικὰ σὰν ἡ ἀρχὴ συστηματικῆς ἐργασίας γιὰ ν' ἀποχτήσουμε στρατὸ ἀνάλογον μὲ τὸν πληθυσμὸν καὶ μὲ τὰ οἰκονομικά μας. Ἀπὸ τίς γενεαὶς αὐτῆς γραμμῆς θὰ βγάλῃ, πιστεύουμε, ὁ ἀμερόληπτος παρα-

τηρητής πώς αν η Κυβέρνηση αξίζει συγχαρητήρια για τη διοίκησή της (μόνο το Έπουργείο της Παιδείας είχε την άτυχία να πέσει στα χέρια Έπουργού, που ταίριαζε καλύτερα στην εποχή της φασιστοκρατίας), ή νομοθετική της εργασία είναι αντιφατική και κακομοιριασμένη, ένα συντηρητικοφιλελεύθερο κανασκεύασμα χωρίς τη γενική ιδέα που να το συγκαταεί. Κι αυτό είναι φυσικό: όσο η Κυβέρνηση δε βλέπει τις οικονομικές διαμάχες μέσα στην κοινωνία μας (όπως σ' όλες τις κοινωνίες του κόσμου), όσο δε νοιώθει πώς μόνο μικροαστική φιλελεύθερη ιδεολογία μπορεί να έχει σύμφωνα με το πούν του ελληνικού πληθυσμού, όσο δέν αποφασίζει χωρίς τρικλίσματα να χτυπήσει κατακέφαλα τις μεγάλες περιουσίες αλλά κηρύχνει πώς μπορεί να πηγαίνουν αγαπημένα μεγάλο ιδιωτικό κεφάλαιο κι εργασία, όσο παραδίνει σπουδαιότατες υπηρεσίες σε πλουτοκράτες τμηματοαρχισκούς, όσο κάνει συνδυασμούς με Νεγρεπόντηδες — μόνο τέτοια νομοθετικά γρονθοκοπήματα θά μās παρουσιάζει όσο κι αν φωνάζει πώς είναι φιλελεύθερη. Το πρώτο λοιπόν που έχει να κάνει ο κ. Πρωθυπουργός είναι να οργανώσει πολιτικούς συλλόγους όχι λέσχες με πλουτοκράτες και ισόβια μέλη, μά συλλόγους, μικροαστών με πρόγραμμα ώρισμένο καθαρά και ξάστερα από πριν, που αφού δώσουν στο λαό την αναγκαία πολιτική μόρφωση, να χρησιμεύουν για θεμέλιο της μικροαστικής Κυβέρνησης που θάχει να κυβερνήσει τον τόπο με την έμπιστοσύνη της πλειοψηφίας του ελληνικού πληθυσμού, της *χωρισμένης μικροαστικής τάξης*.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. Dalm. Paris, Θ. Τζ. Bombay. E. Cl. Nice. Βουδ Boston. Λάβαμε τις συντρομές κ' ευχαριστούμε. — κ. T. Βασ. Έη τελευταία στροφή δέ μās άρεσε. 'Ωστόσο κάμε δ,τι λές. Δηλ. «δούλευε και θεληματικώτερα» και κάτι θά καταφέρεις. — κ. Ρωσ. Khartoum. Λάβαμε συντρομές 1911 και 1912 κ' ευχαριστούμε. Γράψαμε και τον κ. Δ. Γουν. — κ. Δ. 'Αμλ. Θά δημοσιευτεί μά πρέπει να μάθουμε πρώτα τόνομά σου.

Στην Άθήνα, ή λεφτεριά είναι άκόμη σκλάβια, έμαθε τις άλυσιδες, κι όταν άξαφνα τις άποτινάξει από πάνω από τό σβέρκο της, είναι για να σου τις βάλη έσένα.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

ΤΟΥ 'Ελληνικού Κουιντέτου προς τους

'Ελληνες συνθέτας

Το 'Ελληνικόν Κουιντέτο έπιθυμούν να συντέλεση κατά τι εις την πιωυωγην 'Ελληνικής μουσικής δωματίου (musique de chambre), προσκαλεί τους βουλομένους εκ των 'Ελλήνων συνθετών εις Διαγώνισμα υπό τους έξής όρους :

1) Είνε δεκτά προς έκτέλεσιν υπό του 'Ελληνικού Κουιντέτου έργα 'Ελλήνων συνθετών διά μουσικήν δωματίου, ήτοι κουιντέτα, κουαρτέτα, τερτσέτα, σονάτες κτλ. στελλόμενα προς αυτό (δδ. 'Αριστοτέλους 28 β') από σήμεραν μέχρι της 15 Μαρτίου 1912 τὸ βραδύτερον.

2) Όσα έργα ήθελον άποσταλή εντός της ώρισμένης προθεσμίας καθαρογεγραμμένα και εις παρτιτούραν και εις χωριστά δι' έκαστον όργανον μέρη θά έκτελεσθώσιν υπό του 'Ελληνικού Κουιντέτου δημοσίε εις έκτακτον 'Ελληνικήν Συναυλίαν εντός ένός μηνός από της λήξεως της προθεσμίας.

3) Τα όνόματα των ούτω διαγωνισθησομένων συνθετών, άπαραιτήτως γνωστά μόνον εις τό 'Ελληνικόν Κουιντέτο, δέν θά αναγράφωνται εις τό πρόγραμμα, άλλ' έκαστον έργον θά σημειούται άπλώς δι' ένός αριθμού. Μετά τό τέλος της Συναυλίας άπαντες οί άκροαται χρησιμοποιούντες ως ψηφοδέλτια τά εισιτήριά των, θά ψηφίσωσιν, ήτοι θά σημειώσιν έκαστος επί του εισιτηρίου του τό κατά την άτομικήν του γνώμην ώραιότερον έργον, συμφώνως με τον έν τῷ προγράμματι αναγραφόμενον αριθμόν. Εδύθς άμέσως θά γίνη ή διαλογή και θά βραβευθῆ εκείνο εκ των έργων, τό όποιον θά λάβη τας περισσότερας ψήφους. Τό όνομα του νικητού συνθέτου θά αναγγελθῆ τότε από σκηνης, θά λάβη δέ ούτος υπό του 'Ελληνικού Κουιντέτου *χρυσών άναμνηστικόν μετάλλιον*.

Τά μέλη του 'Ελληνικού Κουιντέτου

M. Καλομοίρης, Γ. Χωραφάς, M. Καζάζης,

Φ. Οικονομίδης, Ρ. Γαϊδεμβέργης

Σημ. Παρακαλούνται, όπως οί μέλλοντες να λάβωσι μέρος 'Ελληνες συνθέται σπευσάσει να άποστειλώσιν τά έργα των όσον τό δυνατόν πρό της λήξεως της προθεσμίας προς ταχύτεραν και άριωτέραν έκτέλεσιν των έργων των.